

לקוטי תורה • פרשת פינחס • מאמר 1

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני...

”צו את בני ישראל ואמרת אליהם: את קרבני לחמי לאֲשִׁי”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/pinchas/1](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/pinchas/1)

1 צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי כוי ואמרת להם זה האשה כוי.

”צו את בני ישראל ואמור להם: ‘את קרבני, לחמי לאשי’ וכו’; ‘ואמור להם: ‘זה האשה’ וכו’.

להבין מהו ואמרת ואמרת כי פעמים. הנה כל המצות צריך האדם לקיים במחשבה דבור ומעשה וכן בקרבנות מחשבה זו תפלה עבודה שכלב שכנגד הקרבנות.

[יש] להבין מה פירוש “ואמרת”, “ואמרת” פעמיים. והנה, על האדם לקיים את כל המצוות במחשבה, בדיבור ובמעשה; וכך גם בקרבנות: מחשבה — זו תפילה, “עבודה שכלב”, המקבילה לקרבנות.

ודבור הוא ת”ת [תלמוד תורה] דקרבנות כל העוסק בתורת עולה כוי ועבודת הקרבנות עצמן כבשים בני שנה כוי הוא המעשה.

והדיבור הוא לימוד תורת הקרבנות: “כל העוסק בתורת עולה” וכו’. ועבודת הקרבנות עצמן, “כבשים בני שנה” וכו’, היא המעשה.

2 והנה ואמרת להם זה האשה כוי נאמר על מעשה הקרבן עצמו ופסוק ראשון צו את בני ישראל ואמרת אליהם קאי על בחינת מחשבה ודבור.

והנה, “ואמרת להם: זה האשה” וכו’ נאמר על מעשה ההקרבה עצמו; ואילו הפסוק הראשון, “צו את בני ישראל ואמרת אליהם”, מתייחס לבחינת המחשבה והדיבור.

וביאור ענין זה הנה צריך להבין ענין ריח ניחוח שנאמר בקרבנות ופירשו חז”ל [חכמינו זכרונם לברכה] נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני שזה שייך בכל המצות ולמה נאמר בקרבנות דוקא.

ובהסברת העניין, יש להבין את משמעות הביטוי “ריח ניחוח” שנאמר על הקרבנות, ושחז”ל פירשו: “נחת רוח לפני”, שאמרתי ונעשה רצוני. הרי הדבר נכון לגבי כל המצוות, ומדוע הוא נאמר דווקא על הקרבנות?

וגם להבין למה עבודת הקרבנות תלויה בבית המקדש דוקא משא”כ שאר המצות ות”ת [ותלמוד תורה]

כנגד כולם ואפי’ [ואפילו] מחשבה ודבור דקרבנות שהם תפלה שכנגד הקרבנות ות”ת [ותלמוד תורה]

דקרבנות יכולים לקיימן בזמן שאין בהמ”ק [בית המקדש] קיים ג”כ:

וכן יש להבין מדוע עבודת הקרבנות תלויה דווקא בבית המקדש, בניגוד לשאר המצוות וללימוד התורה, השקול כנגד כולן; ואף את המחשבה והדיבור של הקרבנות — שהם התפילה שכנגד הקרבנות ולימוד התורה העוסק בקרבנות — אפשר לקיים גם בזמן שבית המקדש אינו עומד.

3 אך הנה כל זה יובן בהקדים להבין מ"ש היום לעשותם ולא למחר לעשותם שהעוה"ז דוקא הוא עולם המעשה ובו נתנה הבחירה ביד האדם לבחור בטוב

אולם כל זה יובן לאחר שנבין את הכתוב: "היום לעשותם" — ולא מחר לעשותם; כלומר, העולם הזה דווקא הוא עולם העשייה, ובו ניתנה לאדם הבחירה לבחור בטוב.

ולא עוד אלא אפילו אם כבר עבר עכירה יכול הוא לשוב בתשובה ולחזור לעבודת ה'.

ולא זו בלבד, אלא שגם אם כבר עבר עכירה, הוא יכול לשוב בתשובה ולחזור לעבודת ה'.

משא"כ בעוה"ב [בעולם הבא] אין הבחירה חפשית ביד האדם רק כמו שנמשך בעוה"ז כך נשאר בעוה"ב [בעולם הבא], והגם שרואה שם גילוי אלהות ביתר שאת ושם הוא ביטול הנבראים כמ"ש

ואילו בעולם הבא אין לאדם בחירה חופשית; אלא כפי שנמשך בעולם הזה, כך הוא נשאר בעולם הבא. ואף שהוא רואה שם גילוי אלוקות בעוצמה רבה יותר, ושם הנבראים בטלים, ככתוב:

וצבא השמים לך משתחוים, ואפילו הקליפות וסט"א [וסטרא אחרא] הם שם בבחי' ביטול דקרו ליה אלהא דאלהיא ואעפ"כ [ואף על פי כן] אין יכול לשלוט בנפשו להוציאה ממסגר ומאסר הגוף וכחותיו וכחות נפש הבהמית שנמשך אחריהם בעוה"ז,

"וצבא השמים לך משתחוים"; ואפילו הקליפות והסטרא אחרא נמצאות שם במצב של ביטול, שהרי הן קוראות לו "אלוקא דאלקיא" — אלוקי האלוקים. ואף על פי כן, אין הוא יכול לשלוט בנפשו ולהוציאה מן ההגבלה וממאסר הגוף וכחותיו, ומכוחות הנפש הבהמית, שאליהם נמשך בעולם הזה,

והוא ענין כף הקלע שמקלעין ומשליכין ומפילין אותו במחשבותיו שנמשך בהם בעוה"ז בהבלי עולם שמתלוצצים ממנו ומראים לו כאלו עודנו עומד בעוה"ז וחושב ומדבר ועושה כדרכו, כי

וזהו ענין כף הקלע: מקלעים אותו ומשליכים ומפילים אותו בתוך המחשבות שבהן נמשך בעולם הזה, בהבלי העולם; לועגים לו ומראים לו כאילו הוא עדיין עומד בעולם הזה, חושב, מדבר ועושה כפי שהיה רגיל. כי

הנה מחשבה דבור ומעשה שהם ג' מיני לבושים כנודע שנתלבש בהם בעוה"ז הם נעשים לו לבושי שק ובגדים צואים לעוה"ב [לעולם הבא] שמלבישים את הנפש מראשה ועד רגלה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מלפפתו כו'

המחשבה, הדיבור והמעשה, שהם שלושה מיני לבושים, כידוע, שבהם התלבש בעולם הזה, נעשים לו בעולם הבא לבושי שק ובגדים צואים, המלבישים את הנפש מראשה ועד רגלה; וכמאמר חז"ל: "מלפפתו כו'".

ואין חבוש מתיר א"ע [את עצמו] כו' רק כענין שנאמר הסירו הבגדים הצואים כו' הסירו דייקא [וע' מענין כף הקלע בזח"ב [בזהר חלק ב'] בשלח דני"ט א' משפטים צ"ט ב' תרומה קמ"ב ב'.

ואין חבוש מתיר את עצמו וכו'; אלא הדבר הוא כעין מה שנאמר: "הסירו הבגדים הצואים" וכו' — דווקא "הסירו". [ועיין בעניין כף הקלע בזוהר, חלק ב, בשלח, דף נט ע"א; משפטים, צט ע"ב; תרומה, קמב ע"ב].

4 ויחי דרי"ז ב' וירא דק"ו ב'. ויקרא דף כ"דסע"ב כ"ה א' ור"פ בלק קפ"ו א'.

ויחי, עמ' 217b; וירא, עמ' 106b; ויקרא, עמ' 24, סוף צד ב, [ו" 25a; ותחילת פרשת בלק, עמ' 186a;

ובזהר הרקיע פ' ויחי בדף רכ"ה א']. וטעם ההפרש וההבדל שבין עוה"ז לעוה"ב [לעולם הבא] הוא כי בעוה"ב [בעולם הבא] אין לך דבר שאין לו מקום

ובזהר הרקיע, פרשת ויחי, בעמ' 225a. והטעם להבדל ולהבחנה שבין העולם הזה לעולם הבא הוא שבעולם הבא "אין לך דבר שאין לו מקום":

שכל מדרגה היא מובדלת מחברתה מלאכים ונשמות דקדושה הם מובדלים בפ"ע [בפני עצמו] ואין להרע שייכות עם הטוב כלל ולכן במקום שנמשך רע לא נמשך טוב כלל.

מפני שכל מדרגה נפרדת מחברתה; המלאכים והנשמות שבקדושה נפרדים ועומדים כל אחד בפני עצמו, ואין לרע שום קשר עם הטוב. לכן, במקום שאליו נמשך רע, לא נמשך כלל טוב.

משא"כ בעוה"ז נמשך הטוב גם במקום שיש רע ולכן אע"פ [אף על פי] שעשה עבירה יכול לעשות מצוה ויכול הוא לשנות את טעמו מרע לטוב.

אך לא כך בעולם הזה: הטוב נמשך גם למקום שיש בו רע. לכן, אף על פי שאדם עבר עבירה, הוא יכול לקיים מצווה, והוא יכול לשנות את טעמו מרע לטוב.

5 והענין כי הנה בעוה"ב [בעולם הבא] שם נמשך גילוי אור א"ס ב"ה כי לכן גי"ע [גן עדן] הוא תענוג הנשמות

שמתענגים על ה' בהשגתם

והעניין הוא, שבעולם הבא נמשכת שם התגלות של אור אין סוף, ברוך הוא; משום כך גן עדן הוא תענוג הנשמות, המתענגות על ה' באמצעות השגתן.

והשכלתם באור א"ס ב"ה הנמשך להם בבחי' גילוי והשגה ובבחי' גילוי זה והשגה זו נעשה רבוי התחלקות המדרגות לאין קץ מעולם ועד עולם במלאכים ונשמות.

והשגתן השכלית באור אין סוף, ברוך הוא, הנמשך אליהן בבחינת גילוי והשגה. בגילוי ובהשגה אלה נוצרים ריבוי וחלוקה של מדרגות עד אין קץ, מעולם לעולם, בקרב המלאכים והנשמות.

הגם שכולם מקבלים מאור א"ס ב"ה ה"ז [הרי זה] כדמיון הנשמה המתפשטת בגוף שעם היות שבנשמה עצמה אין בה התחלקות מ"מ

אף שכולם מקבלים מאור אין סוף, ברוך הוא, הרי זה דומה לנשמה המתפשטת בגוף: אף שבנשמה עצמה אין חלוקה, בכל זאת

העין מקבל כח הראיה כו' וכל אבר מקבל כח פרטי שאין מקבל חבירו עד שאין פעולת א' דומה לחבירו.

העין מקבלת את כוח הראייה וכו', וכל איבר מקבל כוח פרטי שאיבר אחר אינו מקבל, עד שפעולתו של איבר אחד אינה דומה לפעולתו של איבר אחר.

6 וכך עד"מ כל סדר ההשתלשלות מחנה מיכאל באהבה דוקא ומחנה גבריאל ביראה כו' וכל צדיק יש לו מדור בפ"ע [בפני עצמו] וכשם שאי אפשר לשנות פעולת האברים לעשות מרגל ראש.

וכך, על דרך משל, הוא כל סדר ההשתלשלות: מחנה מיכאל [עובד] דווקא באהבה, ומחנה גבריאל ביראה וכו'; ולכל צדיק יש מדור משלו. וכשם שאי אפשר לשנות את תפקידי האיברים ולעשות ראש מרגל,

כך אי אפשר לשנות גילוי סדר ההשתלשלות בעוה"ב [בעולם הבא] וגילוי זה נק' בשם ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא לכל עולם לפי מדרגתו

כך אי אפשר לשנות את גילוי סדר ההשתלשלות בעולם הבא. גילוי זה נקרא בשם "ממלא כל עלמין", משום שהוא נמצא בכל עולם לפי דרגתו.

ולכן מאחר שהמשיך האדם ע"ע [על עצמו / על עצמך] לבושי העוה"ז ובגדים צואים שוב א"א להמשיך עליו גילוי אור א"ס ב"ה בעוה"ב [בעולם הבא].

לכן, לאחר שאדם הלביש על עצמו את לבושי העולם הזה ובגדים צואים, שוב אי אפשר להמשיך עליו את גילוי אור אין סוף ברוך הוא בעולם הבא.

משא"כ המשכת אור א"ס ב"ה שבעה"ז הוא ע"י תורה ומצות אשר יעשה אותם האדם במעשה דבור ומחשבה שהמשכה זו הוא מבחי' סוכ"ע שע"י קיום התורה

לעומת זאת, המשכת אור אין סוף ברוך הוא בעולם הזה נעשית באמצעות התורה והמצוות, "אשר יעשה אותם האדם", במעשה, כדיבור ובמחשבה; כי המשכה זו היא מבחינת "סוכב כל עלמין". באמצעות קיום התורה

והמצות שבהם מלובש אור א"ס ב"ה בעצמו ובכבודו כביכול דלית מחשבה תפיסא ב"י [ביה] ממשיך אור א"ס ב"ה בעצמו הסוכ"ע על נפשו שהוא למעלה מעלה מגילוי ההשגה שבג"ע [שבגן עדן].

והמצוות, שבהן אור אין סוף ברוך הוא מלובש בעצמותו ובכבודו כביכול — [האור שעליו נאמר] "לית מחשבה תפיסא ביה" — הוא ממשיך על נפשו את אור אין סוף ברוך הוא עצמו, את "סוכב כל עלמין"; וזה נעלה לאין ערוך מגילוי ההשגה שבגן עדן.

וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פרק מ"ח דסוכ"ע הוא בחינת העלם והסתר וממכ"ע [וממלא כל עלמין] הוא בחינת גילוי רק שהוא בצמצומים רבים ועצומים ובחי' גבול, משא"כ סוכ"ע הוא בבחי' א"ס כו'.

וכמו שכתוב בספר של בינונים (תניא), פרק 48: "סוכב כל עלמין" הוא בחינת העלם והסתר, ו"ממלא כל עלמין" הוא בחינת גילוי, אלא שהוא בצמצומים רבים ועצומים ובבחינת גבול; ואילו "סוכב כל עלמין" הוא בבחינת אין סוף וכו'.

7 והנה בחי' גילוי ההוא שבג"ע [שבגן עדן] הוא רק זיו בלבד מתורתו ועבודתו כו' וכמ"ש לעבדה ולשמרה שהאדם הוא ממשיך ג"ע [גן עדן]

והנה, הגילוי שבגן עדן הוא רק הארה בלבד מתורתו ומעבודתו וכו', כמו שכתוב: "לעבדה ולשמרה" — כלומר, האדם הוא שממשיך את גן עדן,

דהיינו גילוי אלהות שבג"ע [שבגן עדן] ותענוג הנשמות כו' וכמ"ש במ"א. ואור א"ס ב"ה עצמו הסוכ"ע הוא השוה ומשוה קטן וגדול ולפניו כחשכה כאורה.

כלומר, את גילוי האלוקות שבגן עדן ואת התענוג של הנשמות וכו', כפי שמבואר במקום אחר. אך אור אין סוף עצמו, סוכב כל עלמין, "שווה ומשווה קטן וגדול", ולפניו "כחשכה כאורה".

8 והמלאכים שואלים איה מקום כבודו ואומרים מלא כל הארץ כבודו. ולכך אע"פ [אף על פי] שירד מטה מטה יכול הוא לעלות מעלה מעלה ונעוץ סופן בתחלתן.

והמלאכים שואלים: "איה מקום כבודו?" ומשיבים: "מלא כל הארץ כבודו". לכן, אף שירד נמוך מאוד, הוא יכול לעלות גבוה מאוד; "נעוץ סופן בתחילתן".

והענין כי המשל המבואר לעיל שא"א לעשות מרגל ראש. היינו בעוה"ב [בעולם הבא] שהוא עולם ברור שכבר נתברר וכל דבר הוא על מקומו הראש ראש והרגל רגל כו' ע"כ א"א להשתנות.

והענין הוא שהמשל שהוסבר לעיל, שלפיו אי אפשר לעשות ראש מרגל, שייך לעולם הבא, שהוא "עולם ברור" — עולם שכבר התברר, וכל דבר נמצא במקומו: הראש הוא ראש והרגל היא רגל וכו'; לכן אי אפשר שישתנה.

משא"כ בעוה"ז שהוא קודם הבירור והוא עולם המעשה והבירור ה"ז [הרי זה] כמו הולד קודם גמר יצירתו שהראש והרגל כלולים יחד בהטיפה שבבטן האם שיוכל להשתנות ענין יצירתו בכמה אופנים,

(וכמ"ש בגמ' [בגמרא] ברכות)

אבל לא כך בעולם הזה, שהוא לפני הבירור, והוא עולם המעשה והבירור. הוא דומה לעובר לפני שנשלמה יצירתו: הראש והרגל כלולים יחד בטיפה שבמע"י האם, ולכן יצירתו יכולה להשתנות בכמה אופנים (כמו שכתוב בגמרא, ברכות).

(דף ס' ע"א) ובא"ח [ובאורח חיים] ס"י ר"ל [רוצה לומר] דתוך ארבעים יום ליצירת הולד מועיל תפלה שתוליד זכר כו'.

(דף ס' ע"א), ובאורח חיים, סימן ר"ל: שבתוך ארבעים יום ליצירת העובר, תפילה מועילה לכך שתלד זכר וכו'.

9 ב וזהו ענין כח התשובה להשיב החיות הנמשך למטה מטה אל מקורה ושרשה להיות נעוץ סופן בתחלתן

2. וזהו עניינה של כוחה של תשובה: להשיב את החיות היורדת למטה מטה אל מקורה ושרשה, כך שסופה תהיה נעוצה בתחילתה.

כי זה שירד מטה מטה הוא בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שנמשך ממדת מלכותו ית' מלכותך מלכות כל עולמים ומלכותו בכל משלה שמזה נמשך השתלשלות המדרגות מעולם ועד

כי מה שירד למטה מטה הוא בבחינת ממלא כל עלמין, הנמשך ממידת מלכותו יתברך — "מלכותך מלכות כל עולמים" ו"מלכותו בכל משלה" — וממנה נמשכת השתלשלות המדרגות מעולם ועד

עולם שכל מה שיורד מטה מטה יורד ומתמעט בחי' גילוי אור א"ס ב"ה שהגילוי הוא להיות בחי' ביטול שאין אור א"ס ב"ה שורה ומתגלה אלא במי שבטל כו'.

עולם; ככל שהדבר יורד למטה מטה, כך יורדת ומתמעטת בחינת גילוי אור אין סוף ברוך הוא. שכן הגילוי מתבטא בכך שיש ביטול, ואור אין סוף ברוך הוא שורה ומתגלה רק במי שבטל, וכו'.

10 ובעולם האצ"י שם הגילוי רב ועצום עד שהוא בבחי' ביטול ויחוד גמור ומשם נמשך ויורד לעולם הבריאה שהגילוי ההוא להיות ביטול אינו בערך עולם האצ"י כו'.

ובעולם אצילות, הגילוי שם גדול ועצום, עד שהוא בבחינת ביטול מוחלט ואחדות גמורה. ומשם הוא נמשך ויורד לעולם בריאה, שבו אותו גילוי אינו מסוגל להביא לכיטול בדומה לעולם אצילות וכו'.

ותכלית ירידות המדרגות דקדושה במדרגות תחתונות דעשיה הוא ענין כריעה במודים שע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מאן דלא כרע במודים שלא הגיע אפילו לבחי' ביטול זה הרי זה נעשה נחש דקליפה וסטי"א [וסטרא אחרא] ובזהר אמרו דלא יקום בתחיית המתים.

ותכלית ירידתן של מדרגות הקדושה, במדרגות התחתונות של עולם עשיה, היא ענין הכריעה במודים. על כך אמרו חז"ל: "מי שאינו כורע במודים" — מי שלא הגיע אפילו למדרגת ביטול זו — נעשה נחש של קליפה וסטרא אחרא. ובזהר אמרו שלא יקום בתחיית המתים.

11 והנה רגליה יורדות מות כתיב שיורדת בסתר המדרגה להחיות ולהתלבש בקליפת נוגה ולמטה מק"נ [מקליפת נוגה] שמשם נמשך ונשפע השפעות גשמיות וכח הרע כו',

נאמר: "רגליה יורדות מות" — שמלכות יורדת, בהסתר המדרגה, כדי להחיות ולהתלבש בקליפת נוגה, ואף למטה מקליפת נוגה, שמשם נמשכות ונשפעות השפעות גשמיות וכוח הרע וכו'.

ובכח התשובה שהיא הארה מבחי' סוכ"ע ישוב החיות למקורו ושרשו ונעוץ סופן בתחלתן דהיינו אתהפכא חשוכא לנהורא כו'.

ובכוח התשובה, שהיא הארה מבחינת סובב כל עלמין, החיות תשוב למקורה ולשורשה, ו"נעוץ סופן בתחילתן" — כלומר, "החושך נהפך לאור" וכו'.

(ועיין בפרדס בסוף שער ערכי הכינויים ערך תשובה וז"ל [וזה לשונו] ותשובה זו הוא ע"י שיתגלה כ"ע [כתר עליון] מראש האצילות ויורד ונוקב עד המלכות כו' אז היא שבה אל מקומה כו' ע"ש. ועיין בפי' ויקרא) (דט"ו סע"ב [סוף עמוד ב] ודף ט"ז ע"א) ובמק"מ [ובמקדש מלך] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם.

(ועיינו בפרדס, בסוף שער ערכי הכינויים, בערך "תשובה", וזו לשונו: "ותשובה זו היא על ידי שיתגלה כתר עליון מראש האצילות ויורד ונוקב עד המלכות" וכו'; "אז היא שבה אל מקומה" וכו'; עיינו שם. ועיינו בפרשת ויקרא) (בסוף דף ט"ו ע"ב ובדף ט"ז ע"א), ובמקדש מלך וברמ"ז שם.

ומכ"ז [ומכל זה] יובן ג"כ ענין עליות המלכות ביוה"כ [ביום הכפורים] שהוא יום התשובה ועיין בפרשה אמור (דף ק' ע"ב) ועמ"ש סד"ה כי ביום הזה יכפר כו'.

ומכל זה יובן גם ענין עליות המלכות ביום הכיפורים, שהוא יום התשובה. ועיינו בפרשת אמור (דף ק' ע"ב); וכן כמה שכתוב בסוף המאמר המתחיל "כי ביום הזה יכפר" וכו'.

וצ"ל תחלה אתכפיא דהיינו שאהבת דברים זרים בפועל ממש יהי' [יהיה] בבחי' אתכפיא ולא תתורו כו' אשר אתם זונים כו',

תחילה צריכה להיות אתכפיא, כלומר, שהאהבה לדברים זרים תבוא לידי אתכפיא בפועל ממש — "ולא תתורו" וכו', "אשר אתם זונים" וכו'.

זונה נקרא מי שלבו להוט אחר דברים זרים ואפי' [ואפילו] עניני גופו הצריכים לו לא יהיה בהתלהבות והתלהטות הלב רק בקרירות וכאלו כפאו כו'

מי שלבו להוט אחר דברים זרים נקרא "זונה". וגם בעניני גופו הנחוצים לו, אל לו לנהוג בהתלהבות ובלהט הלב, אלא בקרירות, וכאילו כופים אותו לכך וכו'.

וכח התשוקה הנשאר בלב יתהפך לה' לבדו ולהיות ואל אישך תשוקתך לזאת יקרא אשה אש ה' כי מאיש לוקחה זאת אש י' והיינו מפני שנעוץ סופן בתחלתן כו'.

וכוח התשוקה שנותר בלב יתהפך להיות מופנה לה' בלבד, בבחינת "ואל אישך תשוקתך". "לזאת יקרא אשה" — אש ה'; "כי מאיש לוקחה זאת" — אש י'. והיינו משום ש"נעוץ סופן בתחילתן" וכו'.

12 וזהו יפה שעה א' בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] כי חיי העוה"ב הם בבחי' גילוי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] הנמשך ממדת מלכותו ית' וכמאמר יחיד חי העולמים מלך משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול.

וזהו [פירוש]: "יפה שעה אחת בתשובה ובמעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא". חיי העולם הבא הם בחינת גילוי של ממלא כל עלמין, הנמשך ממדת מלכותו יתברך; וכמו שאומרים: "יחיד, חי העולמים, מלך, משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול".

פ"י יחיד הוא לבדו ית' וחי העולמים מלך הוא שכל חיות העולמות אינו אלא בחי' מלך ומה הפירוש הוא ש"יחיד" פירושו שהוא לבדו, יתברך; ו"חי העולמים, מלך" פירושו שכל חיות העולמות אינה אלא בחינת "מלך"; ומה

שהוא משובח ומפואר אפילו עדי עד הוא רק שמו הגדול בחיי שם בלבד משא"כ תשובה ומע"ט [ומעשים טובים] הם מבחי' סוכ"ע כנ"ל

ששובח ומפואר, אפילו "עדי עד", אינו אלא "שמו הגדול" — בחינת שם בלבד. ואילו התשובה והמעשים הטובים הם מבחינת סוכב כל עלמין, כפי שנתבאר לעיל.

וזהו שובה ישראל עד הוי' אלקיך פי' שתשוב כ"כ [כל כך] עד שהוי' אור א"ס ב"ה הסוכ"ע יהי' [יהיה] אלקיך בבחי' גילוי.

וזהו [פירוש] "שובה ישראל עד הוי' אלקיך": כלומר, שוב עד כדי כך, עד שהוי' — אור אין סוף, ברוך הוא, סוכב כל עלמין — יהיה "אלקיך" בגילוי.

13 ועדי' נאמר ואהבת את הוי' אלקיך וקאי על אחד דלעיל מיניה כלומר אחד ואהבת דהיינו בחי' יחיד ועל דרך זו נאמר: "ואהבת את ה' אלקיך". הפסוק מתייחס ל"אחד" שלפניו, כלומר: "אחד — ואהבת"; היינו, בחינת "יחיד",

שהוא בחי' סוכ"ע יהי' [יהיה] בבחי' גילוי בחי' העולמים מלך והוא בחי' יחודית [יחודא תתאה] והיינו לקשר ולייחד יחודי' [יחודא עילאה] ביחודית [ביחודא תתאה]:

שהיא בחינת סוכב כל עלמין, תהיה בגילוי בבחינת "חיי העולמים מלך", שהיא בחינת יחודא תתאה; כלומר, לקשר ולייחד את יחודא עילאה עם יחודא תתאה.

14 ג אך כיצד תהיה המשכת השראת אור א"ס ב"ה ממש על נפשו שהוא הסוכ"ע דלית מחשבה תפיסא כו' ולא מכל מדות כו'.

3. אך כיצד תימשך ותשרה אור אין סוף עצמו על נפשו של האדם — [האור] שהוא סוכב כל עלמין, שעליו נאמר "אין מחשבה תופסת בו" וכו', ו"אינו מכל המדות" וכו'?

הנה זהו ע"י ענין עבודת הקרבנות שנאמר בהם לחמי לאשי. כי הנה הקרבן שהוא מחי הוא מיסוד האש כי ד' בחי' דצח"ם [דומם צומח חי מדבר] הם כנגד ד' יסודות.

הדבר נעשה באמצעות עבודת הקרבנות, שעליהם נאמר: "לחמי לאשי". הקרבן, הבא מן החי, שייך ליסוד האש, שכן ארבע הבחינות — דומם, צומח, חי ומדבר — מקבילות לארבעת היסודות.

עפר הוא דומם ומים הוא צומח שהמים מצמיחים כו' וכתוב זורעי על כל מים כו' ואש הוא בחי' החי כי משרתיו אש לזה הם פני אריה פני שור כו'

העפר הוא בחינת הדומם, והמים הם בחינת הצומח, שהרי המים מצמיחים וכו', ועל כך נאמר: "זורעי על כל מים" וכו'. האש היא בחינת החי, שכן "משרתיו אש לזה" — פני אריה ופני שור וכו',

שבמרכבה וכתוב ומראיהם כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים ומהם משתלשלות ונמשכות נפשות כל בע"ח [בעץ חיים] כנודע מזה"ק [מזהר הקדוש] ורוח הוא האדם המדבר כמ"ש ויהי האדם לנפש חיה ות"א [ותרגום אונקלוס] לרוח ממללא.

שבמרכבה; ונאמר: "ומראיהם כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים". מהן משתלשלות ונמשכות נשמותיהם של כל בעלי החיים, כידוע מן הזוהר הקדוש. והרוח (האוויר) היא בחינת האדם המדבר, ככתוב: "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגום אונקלוס מתרגם זאת: "לרוח ממללא".

15 והנה יסוד האש שלמטה שבקרובן עולה ונכלל באש שלמעלה שיורד מלמעלה למטה על המזבח לכלות ולשרוף הקרבן.

והנה יסוד האש שלמטה שבקרובן עולה ונכלל באש שלמעלה, היורדת מלמעלה למטה על גבי המזבח כדי לכלות ולשרוף את הקרבן.

ועד"ז תפלה במקום קרבן תקנו ביוצר אור להזכיר איך שהמלאכים מתלהבים ומקדישים ואומרים ביראה כו'

ועל דרך זה, [בתפילה, שהיא] במקום הקרבן, תיקנו להזכיר ב[ברכת] יוצר אור כיצד המלאכים מתלהבים ומקדישים ואומרים ביראה וכו',

כדי להלהיב ולהלהיט נפשו הבהמית בחי' בהמה שמיסוד האש שלמטה שיש בה התלהבות והתלהטות ותשוקה מורגשת בעולם הזה להיות אתכפיא ואתהפכא להיות התשוקה בבחי' ואל אישך תשוקתך.

כדי להלהיב ולהלהיט את נפשו הבהמית — בחינת בהמה, שמיסוד האש שלמטה, שיש בה התלהבות ולהט ותשוקה מורגשת בעולם הזה — כדי שתהיה אתכפיא ואתהפכא, [ושם] תשוקה תהיה בבחינת "ואל אישך תשוקתך".

16 וזהו על ידי לאשי אש י' שהוא בחי' אש שיורד מלמעלה מבחי' סוכ"ע להעלות יסוד האש שבנפשו הבהמית בחי' אשה אש ה'

וזה נעשה באמצעות "אשי" — אש יו"ד, כלומר האש של יו"ד, שהיא בחינת האש היורדת מלמעלה, מבחינת סוכב כל עלמין, כדי להעלות את יסוד האש שבנפש הבהמית של האדם, בחינת "אשה" — אש ה"א;

וכמו שכתוב שמאלו תחת לראשי שבחי שמאל ורשפי אש שלמעלה הוא מגביה ומעלה ממטה למעלה
וכמו שכתוב: "שמאלו תחת לראשי" — בחינת השמאל ורשפי האש שלמעלה מגביהים ומעלים מלמטה למעלה.

(ועמ"ש מענין זה דאש יו"ד ואש ה' בפי שלח בד"ה והיה לכם לציצית ועמ"ש סד"ה כי ביום הזה יכפר
בענין בנקרת הצור ובפי נשא בענין ויתן עוז למלכו כו').

(ועיינו במה שנתבאר בעניין אש יו"ד ואש ה"א בפרשת שלח, במאמר המתחיל "והיה לכם לציצית"; וכן במה
שנתבאר בסוף המאמר המתחיל "כי ביום הזה יכפר", בעניין "בנקרת הצור"; ובפרשת נשא, בעניין "ויתן עוז למלכו"
וכו').

אך המשכה זו שיהיה אש שלמעלה נמשך הוא על ידי לחמי דהיינו ע"ד שישראל מפרנסין לאביהם
שבשמים

אך המשכה זו, שהאש שלמעלה תימשך למטה, נעשית באמצעות "לחמי"; כלומר, על דרך מאמר חז"ל שישראל
מפרנסים את אביהם שבשמים.

כמו הלחם שעליו יחיה האדם הוא משיב את הנפש להיות שורה ומתפשט בגוף שמפני חלישות ותשות
כח שבלא אכילה היתה הנפש מסתלקת וע"י הלחם תשוב לאיתנה להתלבש בגוף להחיותו.
כשם שהלחם, שעליו האדם חי, משיב את הנפש, כך שתשרה ותתפשט בגוף: שהרי מחמת חולשה ותשישות הכוח
הנגרמות מהיעדר אכילה, הנפש הייתה מסתלקת; ובאמצעות הלחם היא חוזרת לאיתנה, להתלבש בגוף ולהחיותו.

כך הנה כל העולמות נקי עד"מ בשם גוף וכמ"ש בת"ז [בתיקוני זהר] וכמה גופין תקינת לון כו'
כך גם כל העולמות נקראים, בדרך משל, בשם "גוף", וכמו שכתוב בתיקוני זוהר: "וכמה גופין תקינת לון" וכו'.

וכדי שיהיה השראת והתפשטות הנשמה בחי סוכ"ע דלאו מכל מדות כו' הוא ע"י בחי לחם
שבאתעדל"ת [שבאתערותא דלתתא] נעשה אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להיות בחי לאשי אש י'

וכדי שתהיה השראת והתפשטותה של הנשמה — בחינת סובב כל עלמין, שאינה מכל המדות וכו' — בעולמות,
הדבר נעשה באמצעות בחינת הלחם: על ידי אתערותא דלתתא באה אתערותא דלעילא, ונעשית בחינת "אשי" —
אש יו"ד.

וזהו ענין ריח ניחוחי ריח העלאה ממטה למעלה ניחוחי מלשון נחות דרגא הורדה מלמעלה למטה
וזהו ענין "ריח ניחוחי": "ריח" הוא העלאה מלמטה למעלה; "ניחוחי" הוא מלשון "נחות דרגא" — ירידה מדרגה,
כלומר המשכה מלמעלה למטה,

וגם לשון מנוחה כמו שפי' רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני והכל אחד שהורדה והשפלה זו היא בחי'

והיא גם לשון מנוחה, כפי שפירשו חז"ל: "נחת רוח לפני", שאמרתי ונעשה רצוני". והכול עניין אחד, שהרי הורדה והשפלה זו היא בחינת

ירידת אש שלמעלה אש י' מבחי' סוכ"ע בחי' רצון עליון שלמעלה מחכמה כי חכמה היא ראשית ההשתלשלות בעשרה מאמרות שנבה"ע [שנברא העולם] ובראשית נמי מאמר הוא.

ירידת האש שלמעלה, אש יו"ד, מבחינת סוכב כל עלמין — בחינת הרצון העליון שלמעלה מחכמה. שכן חכמה היא ראשית ההשתלשלות בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם, וגם "בראשית" הוא מאמר.

17 והנה החכמה מאין תמצא מבחינת אין שהוא רצה"ע [רצון העליון] רעדכ"ר [רעוא דכל רעיון] ורצה"ע [ורצון

העליון] זה הוא נמשך למטה בבחי' עשיה

והנה, "חכמה נמצאת מאין": היא נמצאת מבחינת אין, שהיא הרצון העליון, רצון כל הרצונות; והרצון העליון הזה נמשך למטה, לבחינת עשיה.

וזהו ונעשה רצוני וכנודע שהא"ס ב"ה מצד עצמו כביכול לא שייך בו בחי' רצון כלל להיות לו דירה בתחתונים

וזהו "ונעשה רצוני". וכידוע, ביחס לאין סוף, ברוך הוא, כפי שהוא בעצמו, כביכול, כלל לא שייך לומר שיש בו רצון שתהיה לו דירה בתחתונים;

כי כולא קמיה כלא ממש חשיבא ואין ערוך לך ואם צדקת מה תתן לו כו' רק שכך עלה ברצונו שעל ידי אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] בתומ"צ [בתורה ומצות] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] להמשיך רצה"ע [רצון העליון] למטה

שהרי "הכול נחשב לפניו כלא ממש", "אין ערוך לך", ו"אם צדקת, מה תיתן לו" וכו'. אלא כך עלה ברצונו: שעל ידי אתערותא דלתתא, באמצעות התורה והמצוות, תהיה אתערותא דלעילא, להמשיך את הרצון העליון למטה.

וזהו שאמרתי היא התורה ועל ידי קיום התורה נעשה לו בחי' רצון לדור בתחתונים שהוא בחי' גילוי כו'.

וזהו פירוש "שאמרתי" — זו התורה. ועל ידי קיום התורה נעשה בו רצון לדור בתחתונים, שהיא בחינת גילוי וכו'.

18 והנה כנגד ב' בחי' אלו שהם העלאה והמשכה תיקנו ב' תפלות חובה שחרית ומנחה שחרית ממטה

למעלה עד ברוך שאמר בחי' עשיה ומברוך

והנה, כנגד שתי בחינות אלו, שהן העלאה והמשכה, תיקנו שתי תפילות חובה — שחרית ומנחה. תפילת שחרית היא ממטה למעלה: עד "ברוך שאמר" זו בחינת עשיה, ומ"ברוך

שאמר ואילך פסוקי דזמרה וקריאת שמע הכל בחי' העלאה ממטה למעלה ומנחה לשון מנוחה שהוא בחינת המשכה מלמעלה למטה בבחי' תפלת י"ח שבמנחה אין שם

שאמר ואילך, פסוקי דזמרה וקריאת שמע, הכול הוא בחינת העלאה ממטה למעלה. ומנחה היא מלשון מנוחה, והיא בחינת המשכה מלמעלה למטה, באופן של תפילת שמונה עשרה; שכן בתפילת מנחה יש

רק תפלת י"ח מה שאין כן בשחרית תקנו ברוך שאמר ופסוקי דזמרה וקריאת שמע שהם בחי' ממטה למעלה.

רק תפילת שמונה עשרה, ואילו בתפילת שחרית תיקנו את "ברוך שאמר", פסוקי דזמרה וקריאת שמע, שהם בחינת העלאה ממטה למעלה.

ותפלת י"ח שהיא המשכה מלמעלה למטה בחי' פעמים ברוך אתה שכל ברכה הוא המשכה היא בחי' עקדת יצחק שנכלל יצחק באברהם:

ותפילת שמונה עשרה, שהיא המשכה מלמעלה למטה באמצעות שמונה עשרה פעמים "ברוך אתה" — שכן כל ברכה היא המשכה — היא בחינת עקדת יצחק, שבה נכלל יצחק באברהם.

19 ד אך הנה התכללות זו אש שלמעלה באש שלמטה הוא עיי' את קרבני את הן בחי' אותיות שמא' עד

תי"ו שהן הן קרבני כלומר קרובים אלי ומקרבין אותי

4. אולם הכללת האש שלמעלה באש שלמטה נעשית באמצעות "את קרבני" — "קרבני". "את" כוללת את האותיות מאל"ף ועד תי"ו, והן הן "קרבני"; כלומר, הן קרובות אל"ף ומקרבות אותי.

(ועמ"ש סד"ה ואתה תצוה בפ"י חקת עולם לדורותם מאת בני ישראל) מאת היינו מבחי' אותיות התורה כו' והן הגורמי [הגורמים] כו' ע"ש)

(וראו מה שנכתב בסוף המאמר הפותח במילים "ואתה תצוה", בביאור "חוקת עולם לדורותם מאת בני ישראל": "מאת" פירושו מבחינת אותיות התורה וכו', והן הגורמות וכו'; עיינו שם.)

והוא ע"ד מ"ש ודברי אשר שמתי בפ"ך ואמרו מתניתא מלכתא שעושה כמלך שמצוה לעשות מצוה זו כך כו'

וזה על דרך הכתוב "ודברי אשר שמתי בפ"ך", ועל דברי חז"ל "מתניתא מלכתא" — המשנה פועלת כמלך המצווה לקיים מצווה זו כך וכו'.

וכל הקורא בתורה הקב"ה קורא ושונה כנגדו שע"י עסק הדבור בת"ת [בתלמוד תורה] נעשה ביטול ויחוד דבור בדבור ומחשבה במחשבה כו'

ו"כל הקורא בתורה, הקדוש ברוך הוא קורא ושונה כנגדו"; שכן באמצעות העיסוק בדיבור בלימוד התורה נוצרים ביטול ויחוד — דיבור בדיבור ומחשבה במחשבה וכו'.

והנה בח"י ביטול הוא בח"י ומדרגת משרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] כנודע לפיכך נאמר צו את בניי [בני ישראל] ואמרת אליהם שע"י שאתה תה"י [תהיה] צו בצוותא חדא עם בניי [בני ישראל]

והנה, בחינת הביטול היא בחינתו ומדרגתו של משה רבנו, כידוע. לכן נאמר: "צו את בני ישראל ואמרת אליהם" — באמצעות היותך "צו", כלומר בצוותא חדא עם בני ישראל,

דהיינו ע"י שימושך להם בח"י משה יה"י [יהיה] להם כח הדבור ואמרת להם את קרבני שיה"י [שיהיה] התקשרות וביטול דבור בדבור כו'

כלומר, על ידי שתימשך אליהם בחינת משה, יהיה להם כוח הדיבור: "ואמרת אליהם את קרבני" — שתהיה התקשרות וביטול, דיבור בדיבור וכו'.

(ועמ"ש בד"ה ראשי המטות גבי לאמר זה הדבר ומ"ש ד"ה משה ידבר וסד"ה ואתה תצוה הנ"ל ועמ"ש ע"פ חקת התורה בענין תולעת יעקב כו' עולת תמיד אותיות תולע כו' ע"ש).

(וראו מה שנכתב במאמר הפותח במילים "ראשי המטות", בענין "לאמר זה הדבר"; ובמאמר הפותח במילים "משה ידבר"; ובסוף המאמר "ואתה תצוה" שהוזכר לעיל; וכן מה שנכתב על "חוקת התורה", בענין "תולעת יעקב" וכו': אותיות "עולת תמיד" הן אותיות "תולע" וכו'; עיינו שם).

ומשם יובן בתוספת ביאור ענין את קרבני לחמי כו' ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה בחדש השלישי בענין שהתורה נק' עוז ותושיה).

ומשם יובן ביתר ביאור ענין "את קרבני לחמי" וכו'. וראו מה שנכתב בפרשת יתרו, במאמר הפותח במילים "בחדש השלישי", בענין שהתורה נקראת "עוז ותושיה".

והנה בתורה יש ב' בחי' תורה שבכתב ותשבע"פ [ותורה שבעל פה] תשב"כ [תורה שבכתב] תנ"ך [תורה נביאים כתובים] נקרא בשם מקרא קורא בתורה מלשון קריאה כאדם הקורא לחבירו בשמו וכך

והנה בתורה יש שתי בחינות: תורה שבכתב ותורה שבעל פה. התורה שבכתב, התנ"ך, נקראת בשם "מקרא"; "קורא בתורה" הוא מלשון קריאה, כמו אדם הקורא לחבירו בשמו. וכך

הנה כל התורה הן שמותיו של הקב"ה ועל תנ"ך [תורה נביאים כתובים] אמרו שצירופי אותיותיהן הן שמות הקדושים

כל התורה היא שמותיו של הקדוש ברוך הוא, ועל התנ"ך אמרו שצירופי אותיותיו הם שמות קדושים.

אך תשבע"פ [תורה שבעל פה] ע"ז נאמר תשמרו כו' כי שמור זו משנה שמור לנוק' [לנוקבא] בחי' מקבל וכך אבל על התורה שבעל פה נאמר "תשמרו" וכו', שהרי "שמור" — זו משנה, ו"שמור" נאמר ביחס לנוקבא, בחינת המקבל. וכך

הנה התורה שבע"פ [שבעל פה] היא בחי' מקבל שבה וע"י יהיה נשמר בלב האדם בחי' לאשי אש יו"ד התורה שבעל פה היא בחינת המקבל שבתורה, ובאמצעותה תישמר בלב האדם בחינת "לאישי" — אש היו"ד, ולא יהיה מאבד מה שנותנים לו פי' מה היינו בחי' ביטול וכמ"ש ונחנו מה וכמ"ש במ"א בפי' מה ראו על ככה כו'

והוא לא יהיה בבחינת "מאבד מה שנותנים לו". "מה" הוא בחינת ביטול, כמו שכתוב: "ונחנו מה"; וכמו שמבואר במקום אחר בפירוש "מה ראו על ככה" וכו'.

ושם מ"ה [שם מ"ה] נותנים לכל אדם מלמעלה וכמ"ש בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב כו' ע"ש.

ושם מ"ה ניתן לכל אדם מלמעלה, כמו שכתוב בביאור על הפסוק "מי מנה עפר יעקב" וכו', עיין שם.

וצריך שלא יהיה מאבד ח"ו [חס ושלום] בחינת מ"ה [שם מ"ה] שנותנים לו והיינו ע"י שמור זו משנה (ועמ"ש ע"פ וזאת המצוה כו' לשמר כו' ושמרת כו' וע' מענין שמור בפ' בראשית) (מ"ח ב' יתרו דף ע' [עיין] ע"ב. צ"ב א').

וצריך שלא יאבד, חס ושלום, את בחינת מ"ה שניתנה לו; וזהו באמצעות "שמור" — זו משנה. (ועיין מה שכתוב על "וזאת המצוה" וכו', "לשמר" וכו', "ושמרת" וכו'; וכן עיין בעניין "שמור" בפרשת בראשית) (מ"ח ב'; יתרו, דף ע' ע"ב; צ"ב א').

ור"פ נח (נ"ט ב'): ורזא אוליפנא דהא נח אצטריך לתיבה כו' ע"ש ומבואר במ"א תיבה היינו אותיות הדבור של התורה ותפלה כו'.

ובתחילת פרשת נח (נ"ט ב'): "ורזא אוליפנא דהא נח אצטריך לתיבה" וכו', עיין שם. ומבואר במקום אחר ש"תיבה" פירושה אותיות הדיבור של התורה והתפילה וכו'.

כי הנה עיקר תושבע"פ [תורה שבעל פה] הוא להיות השגת הרצון עליון לידע ההלכה והמצוה על בוריה משא"כ תורה שבכתב אין בה גילוי הרצון

העיקר של התורה שבעל פה הוא השגת הרצון העליון: לדעת את ההלכה ואת המצווה בדיוק. לעומת זאת, בתורה שבכתב אין גילוי של הרצון;

כי כשאמר הכתוב וקשרתם לאות כו' איני יודע מה הוא עד שבאו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] ופירשו ד' בתים שבתפילין תפרן ואלכסונן וד' פרשיות כו'

שכן כשאמר בפסוק "וקשרתם לאות" וכו', איני יודע מהו הדבר, עד שבאו חז"ל ופירשו: ארבעת הבתים שבתפילין, תפירתם והאלכסון שלהם, וארבע הפרשיות וכו'.

וכן סוכה שהיא גבוה מכ' [מכתב] כו' והיינו לפי שכל בחיי תורה שבעל פה הוא להיות כלי קיבול מוגבל להגביל את

וכן גם סוכה הגבוהה מעשרים [אמה] וכו'. והטעם הוא שכל בחינת התורה שבעל פה נועדה להיות כלי קיבול מוגבל, לתחום את

הרצון העליון מאור א"ס ב"ה כיצד תהיי [תהיה] השראתו ובאיזה אופן שבאם שנעשה כמצותה אזי שורה הרצון מאור א"ס ב"ה ובאם לאו אינו שורה

הרצון העליון מאור אין סוף ברוך הוא: כיצד תשרה ובאיזה אופן — אם הדבר נעשה כפי שנצטוונו, אזי הרצון מאור אין סוף ברוך הוא שורה [בו], ואם לאו, אינו שורה [בו].

ולכן נעשה ג"כ בחיי כלי קיבול לבחיי אש י' השורה ומתגלה בנפש להגבילה שתהא ההתלהבות והתשוקה לה' ברשפי אש שמורה ותקועה בלב כל תמוט עולם ועד.

ולכן היא נעשית גם כלי קיבול לבחינת אש היו"ד השורה ומתגלה בנפש, כדי לתחום אותה, כך שההתלהבות והכמיהה לה', בלהבות אש, יישמרו וייקבעו בלב, "בל תמוט עולם ועד".

אבל תשב"כ [תורה שבכתב] עיקרה צורת האותיות שיהיו בדמותן ובצלמן ככתבם וכלשונם מפני שהוא בחי' שמות משא"כ תורה שבע"פ [שבעל פה] אין הכתב והלשון מעכב ובאיזה כתב ולשון שהוא מדבר הכל נקרא תורה שבע"פ [שבעל פה]

אבל עיקרה של התורה שבכתב הוא צורת האותיות, שיהיו בדמותן ובצלמן, "ככתבם וכלשונם", משום שהיא בחינת שמות. לעומת זאת, בתורה שבעל פה הכתב והלשון אינם מעכבים, וככל כתב ולשון שבהם מדברים, הכול נקרא תורה שבעל פה.

והנה תשב"כ [תורה שבכתב] הוא בחי' קריאה להיות את קרבני [ועמ"ש בפ' וארא בד"ה לכן אמור לבניי [לבני ישראל]] ותורה שבע"פ [שבעל פה] בחי' שמירה וכנ"ל.

והנה, התורה שבכתב היא בחינת קריאה, כדי שיהיה "את קרבני" [ועיינו במה שנכתב בפרשת וארא, במאמר הפותח "לכן אמור לבני ישראל"]; והתורה שבעל פה היא בחינת שמירה, כנזכר לעיל.

20 והנה כל זה הוא בחי' דבור שהוא ת"ת [תלמוד תורה] שע"ז נאמר את קרבני ותשמרו כנ"ל ובחי' מחשבה זו תפלה ע"ז נאמר להקריב לי במועדו במועדו אלו יו"ט [יום טוב] שלש רגלים.

והנה, כל זה הוא בחינת דיבור, שהיא לימוד התורה, שעליה נאמר "קרבני" ו"תשמרו", כנזכר לעיל. [ולגבי] בחינת המחשבה, שהיא תפילה, עליה נאמר "להקריב לי במועדו"; "במועדו" — אלו שלושת הרגלים.

כי הנה נודע שתפלת כל ימות החול נמשך משבת שנאמר בה קדש היא לכם קדש העליון הוא בחי' קדוש ומובדל ולהיות נמשך ממנו איזה המשכה.

שהרי ידוע שהתפילה בכל ימות החול נמשכת משבת, שעליה נאמר "קדש היא לכם". הקודש העליון הוא בחינת קדוש ומובדל; וכדי שתימשך ממנו איזו המשכה,

21 וכמ"ש ושמרו דרך ה' לעשות צדקה כו' דרך ה' זו היא המשכה כדרך שהולכין בה מעיר לעיר

[כפי] שכתוב: "ושמרו את דרך ה' לעשות צדקה" וכו': "דרך ה'" היא המשכה, כמו דרך שהולכים בה מעיר לעיר.

הנה הדרך הזה הוא ע"י המועדים שהמועדים הם מקראי קדש שהקדש נקרא ונמשך בהם [וכמ"ש במ"א בד"ה מצה זו ועיין ר"פ קרח (דקע"ו ע"ב) גבי כולהו זמינין כו']

דרך זו היא באמצעות המועדים, שהרי המועדים הם "מקראי קודש" — קריאות של קדושה, שבהם הקדושה נקראת ונמשכת [כמו שכתוב במקום אחר, במאמר המתחיל "מצה זו"; וראו גם בתחילת פרשת קורח (דף קעו ע"ב), בעניין "כולהו זמינין" וכו',

ואימתי בשעתא דמועד זמין בעלמא ובפיי הרמ"ז [הרב משה זכות] שם בזה] ובהם ועל ידם נמשך ג"כ להיות המשכות בתפלות כל ימי החול.

"ומתי? בשעה שהמועד נמצא בעולם"; וכן בפירוש הרמ"ז שם, על כך]. ובהם ועל ידם נמשכת גם המשכה לתפילות של כל ימות החול.

פסח בחיי אברהם בבחי' תפלת שחרית ממטה למעלה שבועות בחי' יצחק שקול השופר הוא אילו של יצחק והוא כנגד תפלת המנחה וסוכות בחי' יעקב ויעקב נסע סוכותה הוא תפלת ערבית.

פסח הוא בחינת אברהם, בבחינת תפילת שחרית, ממטה למעלה; שבועות הוא בחינת יצחק, שכן קול השופר הוא מאילו של יצחק, והוא כנגד תפילת מנחה; וסוכות הוא בחינת יעקב — "ויעקב נסע סוכותה" — והוא תפילת ערבית.

22 והנה כל בחי' אלו צריך האדם לקיים בכל המצות רק שבכל המצות הגילוי הוא בנפש.

והנה, על האדם לקיים את כל הבחינות האלה בכל המצוות; אלא שבכל המצוות הגילוי הוא בנפש.

ובקרבנות היה הגילוי בפועל ממש בקרבן שמיסוד האש שהיה יורד אש שלמעלה בגילוי ממש והגילוי

כזה א"א רק בבהמ"ק [בבית המקדש]

אבל בקרבנות היה הגילוי בפועל ממש, בקרבן, שמיסוד האש: האש שלמעלה הייתה יורדת בגילוי ממש; וגילוי כזה אפשרי רק בבית המקדש.

ולכן הקרבנות תלוין בבהמ"ק [בבית המקדש] דוקא משא"כ שאר המצות ואפילו מחשבה ודבור דקרבנות יכול להיות אפילו בגלות שלהיות הגילוי בנפש יכול להיות בכל זמן.

לכן הקרבנות תלויים דווקא בבית המקדש, שלא כשאר המצוות; ואילו את שאר המצוות, ואפילו את המחשבה והדיבור של הקרבנות, אפשר לקיים גם בגלות, שכן מאחר שהגילוי הוא בנפש, הוא יכול להתקיים בכל זמן.

[כי כדי שיהיה נמשך הגילוי גם בעולם בחיצוניות בפועל ממש צריך להיות שרש ההמשכה מלמעלה מעלה ע"ד המגביהי לשבת המשפילי לראות כו']

[כדי שהגילוי יימשך גם בעולם, בחיצוניות, בפועל ממש, שורש ההמשכה צריך להיות גבוה מאוד, על דרך "המגביהי לשבת, המשפילי לראות" וכו';

כי בחינת העולם והחיצוניות מקבל חיות ממקום עליון שלמעלה מסדר ההשתלשלות וכמ"ש סד"ה למנצח על השמינית שלכן כל העליות שבת רק בפנימיות כו' ע"ש באריכות.

כי בחינת העולם והחיצוניות מקבלת חיות ממקום עליון, שלמעלה מסדר ההשתלשלות; וכמו שמוסבר בסוף המאמר המתחיל "למנצח על השמינית", ולכן כל העליות של שבת הן רק בפנימיות וכו'; עיינו שם באריכות.

23 ולכן כדי שיומשך הגילוי בחיצוניות ממש צ"ל שרש המשכה מלמעלה מעלה כי הוא ע"ד ענין ק"ס [קריעת ים סוף] שהוא ענין שעלמא דאתכסיי [דאתכסיי] נמשך בבחי' גילוי באתגליא ממש

לכן, כדי שהגילוי ימשך אל החיצוניות ממש, שורש המשכה צריך להיות למעלה מעלה. הדבר דומה לענין קריעת ים סוף, שבו העולם הנסתר (עלמא דאתכסיא) נמשך בגילוי אל העולם הגלוי (עלמא דאתגליא) ממש.

ולכן שרש המשכה זו ע"י הארה גדולה ועצומה מלמעלה מעלה שמשם נמשך לשנות סדר ההשתלשלות כו'.

לכן שורש המשכה הזאת הוא בהארה גדולה ועצומה מלמעלה מעלה, ומשם היא נמשכת כדי לשנות את סדר ההשתלשלות וכו'.

ועד"ז ג"כ ענין אש שלמעלה שהיה יורד ע"ג [על גבי] המזבח הוא המשכה מעלמא דאתכסיא מבחי' סוכ"ע לעלמא דאתגליא וכמ"ש במ"א בד"ה אז ישיר כו'

ובאותו אופן, האש שלמעלה שהייתה יורדת על המזבח היא המשכה מן העולם הנסתר, מבחינת סוכב כל עלמין, אל העולם הגלוי, כפי שמבואר במקום אחר במאמר המתחיל "אז ישיר" וכו'.

וכדי שיהיה המשכה זו בעולם ובחיצוניות זה תלויים בבהמ"ק [בבית המקדש] דוקא כי בחי' הבית הוא מקיף עליון מאד שלמעלה מהמקיף דבחי' עלמא דאתכסיא

וכדי שהמשכה זו תהיה בעולם ובחיצוניות, הדבר תלוי דווקא בבית המקדש, שכן בחינת הבית היא אור מקיף נעלה מאוד, שלמעלה מן המקיף של בחינת העולם הנסתר.

(וכמ"ש במ"א ע"פ מזמור שיר חנוכת הבית כו' ועמ"ש ע"פ ויקרא אל משה בענין כי שכן עליו הענן)

(כפי שמבואר במקום אחר על הפסוק "מזמור שיר חנוכת הבית" וכו'; וראו מה שנכתב על הפסוק "ויקרא אל משה", בענין "כי שכן עליו הענן");

ומשם דייקא נמשך הכח הזה להיות אש שלמעלה מבחי' סוכ"ע יורד ונמשך באתגליא בפועל ממש.

ודווקא משם נמשך הכוח הזה, שהאש שלמעלה מבחינת סוכב כל עלמין תרד ותימשך אל העולם הגלוי בפועל ממש.

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני...

ועוד יי' [יש לומר] בזה ע"ד מ"ש במ"א ע"פ המאמר ר"פ ויקרא בענין שאל לך אות כו' הגבה למעלה דא
אות יו"ד כו' ע"ש]:

ועוד אפשר לבאר זאת על פי המבואר במקום אחר על מאמר תחילת פרשת ויקרא, בעניין "שאל לך אות" וכו':
"הגבה למעלה" — זו האות יו"ד וכו'; עיינו שם.]

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/pinchas/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק